

Tillfälle 3: Samarbete i vardagen

1

Schema för dagen

- Följa upp hemuppgiften
  - Locka fram kommunikation, förstärkartläggning
- Dagens tema: Vardagsrutiner och samarbete
  - Rutiner
  - Samarbete
  - Strategier för ökat samarbete
  - Gå igenom ny hemuppgift

2

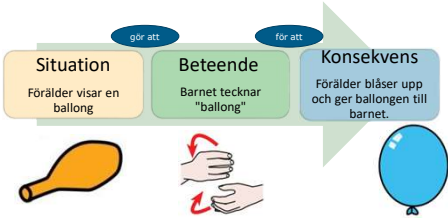

Locka fram kommunikation - S-B-K

Situation
Förälder visar en ballong

Beteende
Barnet tecknar "ballong"

Konsekvens
Förälder blåser upp och ger ballongen till barnet.

3

Hemuppgift – Locka fram kommunikation

Mål för barnet:

- Visar att hen vill fortsätta en aktivitet/lek *eller*
- Begär något hen vill ha *eller*
- Kommenterar i socialt syfte

Mål för dig som förälder:

- Skapa tillfällen som utvecklar ditt barns kommunikation

Mål för dig och ditt barn:

- Fler tillfällen av kommunikation

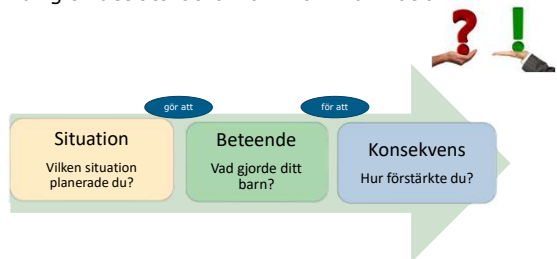

4

Hur gick det att locka fram kommunikation?

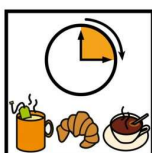

5

Rast

6

Vad är en vardagsrutin?

- Vardagsmoment som sker i en viss ordning och som upprepas
- Under en dag sker flera rutiner
- Varje moment innehåller många olika färdigheter

- Exempel rutiner på morgonen:
  - Gå upp ur sängen
  - Toalettbesök
  - Ta på kläderna
  - Äta frukost
  - Borsta tänder
  - Ta på ytterkläder
  - Åka till förskolan

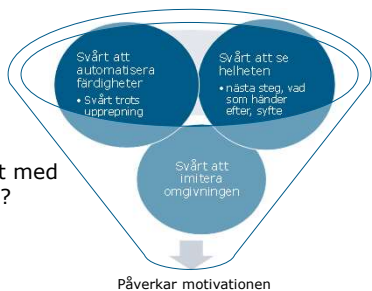

7

Varför är det svårt med rutiner vid autism?

8

Diskussion -Hur ser det ut hemma hos er?

- Vilka vardagliga rutiner fungerar bra för ditt barn?
- Vilka vardagliga rutiner är svåra för ditt barn?

9

10

Skapa förutsättningar för samarbete

Jag gör som vuxna säger för:

- Den vuxne är tydlig med vad jag ska göra
- Det är aldrig för svårt
- Jag får den hjälp jag behöver för att lyckas
- Jag får lön för mödan
- Jag får uppskattning!!!

12

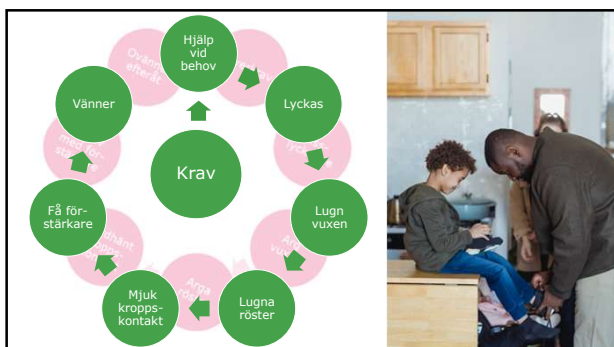

13

Varför behöver barnet kunna samarbeta?

- En grundläggande färdighet, en förutsättning för att lära av andra och samspela
- Genom att underlätta och hjälpa barnet att samarbeta så kan vi **lära dem att lära!**

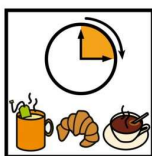

14

Rast

15

Samarbetsstrategier i vardagliga rutiner

- Anpassa miljön
- Tydliga instruktioner
- Visuellt stöd
- Prompt
- Förstärkning

16

Anpassa miljön

Vad påverkar ditt barns fokus och tar energi?

- Ta undan eller minska sådant som stör barnet
  - Ljud
  - Föremål/leksaker som barnet hellre vill leka med
  - Personer
  - Andra sinnesintryck
- Gör rutinen på samma anpassade sätt varje dag

Situation

17

Tydliga instruktioner

- Fånga barnets uppmärksamhet innan du ger en instruktion
- Var tydlig, säg exakt vad du menar
- Sänk talhastighet, använd pauser & betona viktiga ord
- Ställ bara frågor om det finns alternativ!

Situation

18

Visuellt stöd

Förtydliga ditt språk genom att använda

- Gester och visa hur
- Visa föremål
- Bilder, schema, först-sen
- Filmer

Situation

19

Film

Vilka strategier används i filmen?

Se film om läggingsrutiner

Filmen är textad på svenska, engelska, arabiska och somaliska (somal), sorani och tigrinja. Klicka på CC och ställ in språk.

<https://regionuppsala.se/infoteket/hitta-tips-och-verktyg/tidig-intervention/klara-rutiner-i-vardagen/>

20

Rast

21

Samarbetsstrategier i vardagliga rutiner

- Anpassa miljö
- Tydliga instruktioner
- Visuellt stöd
- **Prompt**
- Förstärkning

22

Prompt= hjälp att lyckas

Hur kan du hjälpa barnet?

- Gör tillsammans- ta barnets händer och hjälp till
- Var modell – visa hur barnet skall göra
- Visa med gest
- Visa visuellt
- När barnet lyckas, prova att minska hjälpen stegvis

Beteende

23

Var i kedjan hör prompt hemma?

Situation
Barnet är i hallen, förälder säger; "ta på mössan"

gör att

Beteende
Barnet tar på mössan (med hjälp)

för att

Konsekvens
Mössan är på, förälder säger "bra du tog på mössan", förstärker med high five
Barnet är nöjt och får gå ut

Prompt:
Ta barnets händer och ta på mössan tillsammans

25

Samarbetsstrategier i vardagliga rutiner

- Anpassa miljön
- Tydliga instruktioner
- Visuellt stöd
- Prompt
- **Förstärkning**

Situation

Beteenden

Konsekvens

26

Förstärkning

Konsekvens

- Det som händer efter ett beteende kallas konsekvens. Konsekvensen avgör om vi kommer att upprepa beteendet.
- Om konsekvensen leder till att beteendet upprepas nästa gång vi är i en liknande situation är den *förstärkande*.

27

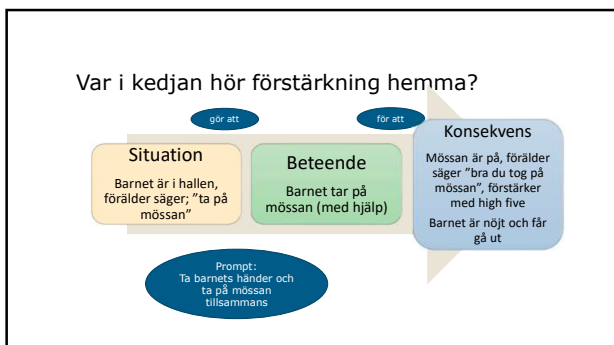

28

Tänk på!

Konsekvens

- Ge förstärkning när barnet lyckas oavsett hur mycket hjälp hen har fått
- Förstärk mycket och varje gång i början, minska på förstärkningen när beteendet inte längre är så svårt för barnet att utföra
- Säg **vad** barnet gör som är bra

30

Mål

- Mål för barnet:
  - att bli mer delaktig i en vardaglig rutin
- Mål för dig som förälder:
  - anpassa miljön och ge barnet hjälp att lyckas i en vardaglig rutin
- Mål för dig och ditt barn:
  - skapa en smidigare vardagsrutin med mindre konflikter

35

Sammanfattning

Strategier för att hjälpa:

- Barnets stund
- Locka fram kommunikation
- Prompta- hjälp barnet lyckas
- Förstärk- när barnet försöker och när barnet lyckas
- Tydliggörande strategier
- Anpassa krav och välj dina strider

36

Utvärdering

Klicka på länken

2025-01-23

37

38